

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 42/24

Luxemburg, 5 maart 2024

Arrest van het Hof in zaak C-755/21 P | Kočner/Europol

Gegevensverwerking: Europol en de lidstaat waar in het kader van onderlinge samenwerking wegens een onrechtmatige verwerking van gegevens schade is ontstaan, zijn hoofdelijk aansprakelijk.

De betrokkene die een volledige vergoeding van zijn schade van Europol of de betrokken lidstaat wenst te verkrijgen, moet uitsluitend aantonen dat in het kader van de samenwerking tussen deze twee entiteiten een onrechtmatige verwerking van gegevens heeft plaatsgevonden waardoor hij schade heeft geleden. Hij hoeft bijgevolg niet aan te tonen aan welke van die entiteiten die onrechtmatige verwerking kan worden toegerekend.

Nadat een Slowaakse journalist en zijn verloofde, Ján Kuciak en Martina Kušnírová, op 21 februari 2018 in Slowakije werden vermoord, hebben de Slowaakse autoriteiten een uitgebreid onderzoek gevoerd. Op verzoek van die autoriteiten is het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) overgegaan tot de extractie van de gegevens die waren opgeslagen op twee mobiele telefoons die eigendom zouden zijn van Marian Kočner. Europol heeft zijn wetenschappelijke rapporten toegezonden aan die autoriteiten en hun een harde schijf met de versleutelde gegevens overhandigd. In mei 2019 publiceerde de Slowaakse pers informatie over Kočner. Die informatie was afkomstig uit zijn mobiele telefoons. Het betrof met name transcripties van zijn intieme gesprekken. Bovendien heeft Europol in een van zijn rapporten aangegeven dat Kočner sinds 2018 in hechtenis zat omdat hij verdacht werd van een financieel delict en dat zijn naam onder meer rechtstreeks verband in verband werd gebracht met de „maffialijsten” en de „Panama Papers”.

Kočner heeft bij het Gerecht van de Europese Unie een vordering van 100 000 EUR ingesteld tegen Europol ter vergoeding van de immateriële schade die hij stelt te hebben geleden door de onrechtmatige verwerking van zijn gegevens. Bij arrest van 29 september 2021¹ heeft het Gerecht dat beroep verworpen. Volgens het Gerecht had Kočner niet bewezen dat er een oorzakelijk verband bestond tussen de gestelde schade en het gedrag van Europol, en dat de „maffialijsten” door Europol waren opgesteld en werden bijgehouden. Kočner heeft hogere voorziening ingesteld bij het Hof.

In zijn arrest oordeelt het Hof dat het Unierecht voorziet in een regeling van hoofdelijke aansprakelijkheid van Europol en de lidstaat waar de schade zich heeft voorgedaan ten gevolge van een onrechtmatige verwerking van gegevens in het kader van een onderlinge samenwerking. In een eerste fase kan Europol of de betrokken lidstaat hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor respectievelijk het Hof van Justitie van de Europese Unie of de bevoegde nationale rechterlijke instantie. In voorkomend geval kan een tweede fase voor de raad van bestuur van Europol worden gehouden om vast te stellen of Europol en/of de betrokken lidstaat „uiteindelijk aansprakelijk” zijn voor de schadeloosstelling van de benadeelde.

Om in het kader van de eerste fase de **hoofdelijke aansprakelijkheid te kunnen vaststellen, hoeft de betrokken natuurlijke persoon enkel aan te tonen dat in het kader van de samenwerking tussen Europol en de betrokken lidstaat een onrechtmatige verwerking van gegevens hem schade heeft berokkend**. Anders dan het Gerecht heeft geoordeeld, **hoeft die persoon daarnaast niet aan te tonen aan welke van die entiteiten die**

onrechtmatige verwerking kan worden toegerekend. Bijgevolg **vernietigt het Hof het arrest van het Gerecht** op dit punt.

Het Hof beslist zelf over het geding en oordeelt dat de onrechtmatige verwerking van gegevens in de vorm van de mededeling aan niet-bevoegde personen van gegevens betreffende intieme gesprekken tussen Kočner en zijn vriendin ertoe heeft geleid dat de Slowaakse pers die gegevens voor het publiek toegankelijk heeft gemaakt. Het Hof is van oordeel dat het recht van Kočner op eerbiediging van zijn privéleven, familie- en gezinsleven en communicatie werd geschonden, en zijn eer en goede naam werden aangetast door die onrechtmatige verwerking, waardoor hij immateriële schade heeft geleden. Het Hof kent Kočner een schadevergoeding van 2 000 EUR toe.

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. Als dat niet zo is, verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat is gebonden aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting van het arrest](#) zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ Arrest van 29 september 2021, Kočner/Europol, [T-528/20](#) (zie perscommuniqué [nr. 165/21](#)).